

***Obstrukce cizím tělesem
Pomůcky k ventilaci,
AED, stabilizovaná poloha***

MUDr. L. Dadák, Ph.D.

ARK, LF MU, FN u sv. Anny

<http://is.muni.cz/el/1411/podzim2013/VSPO011p/>

Neprůchodnost dýchacích cest

Příčiny obstrukce :

- vdechnutá cizí tělesa
 - jídlo – špatný chrup
 - hračky – děti
 - otok hrtanu
 - alergie - bodnutí včelou
 - popálení d.c.
 - reflexní stah hlasivek
 - tekutina do dýchacích cest,
 - dráždivé plyny
-
-

Nejužší místo d.cest:

Dospělý: glotis

Děti: subglotický prostor

Figure 27: Adult Airway
Anatomy of adult airway

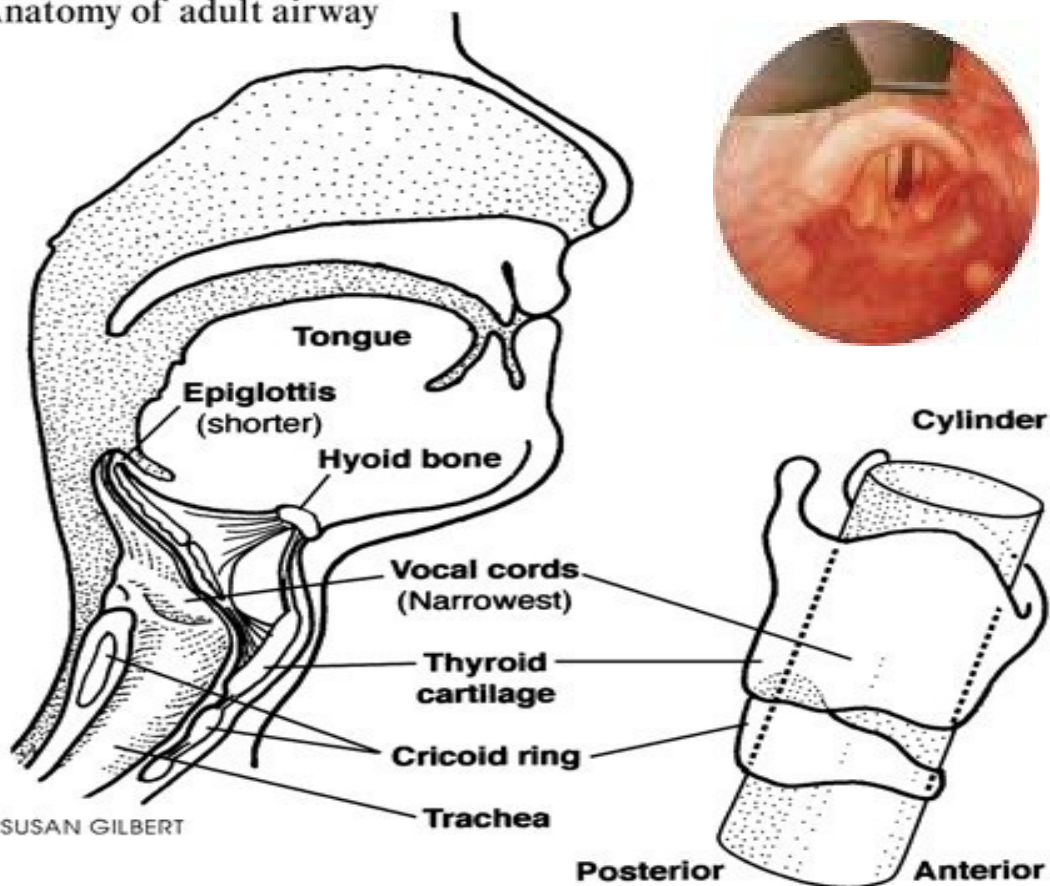
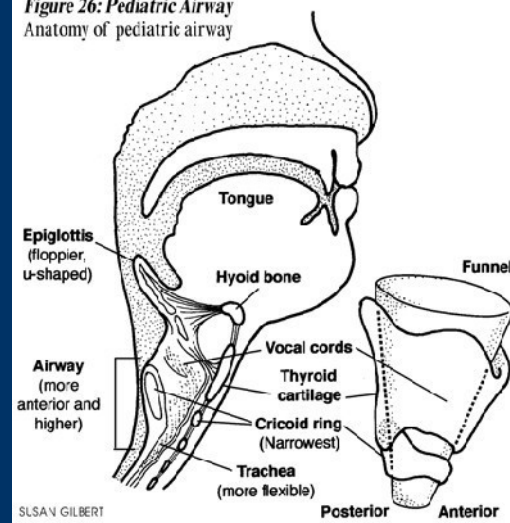
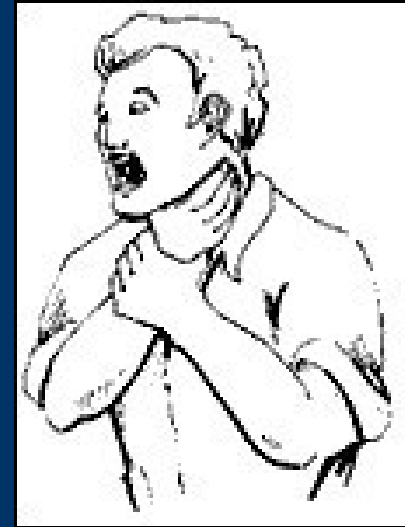

Figure 26: Pediatric Airway
Anatomy of pediatric airway

Vdechnuté cizí těleso **- při vědomí**

Příznaky:

- drží se za krk,
 - široce otevřená ústa
 - kašel // ticho

 - souhyb nosních křídel,
 - vtahování jugula,
(u dětí i mezižebních prostor)
 - zeptat se: „Dusíte se??“
-
-

Vdechnuté cizí těleso **- při vědomí**

PP:

neúplná obstrukce:

- podpořit kašel „Kašlete!!“
- sledovat ABC...

úplná obstrukce:

- úder mezi lopatky (5x)
 - Heimlichův manévr
 - 155
-
-

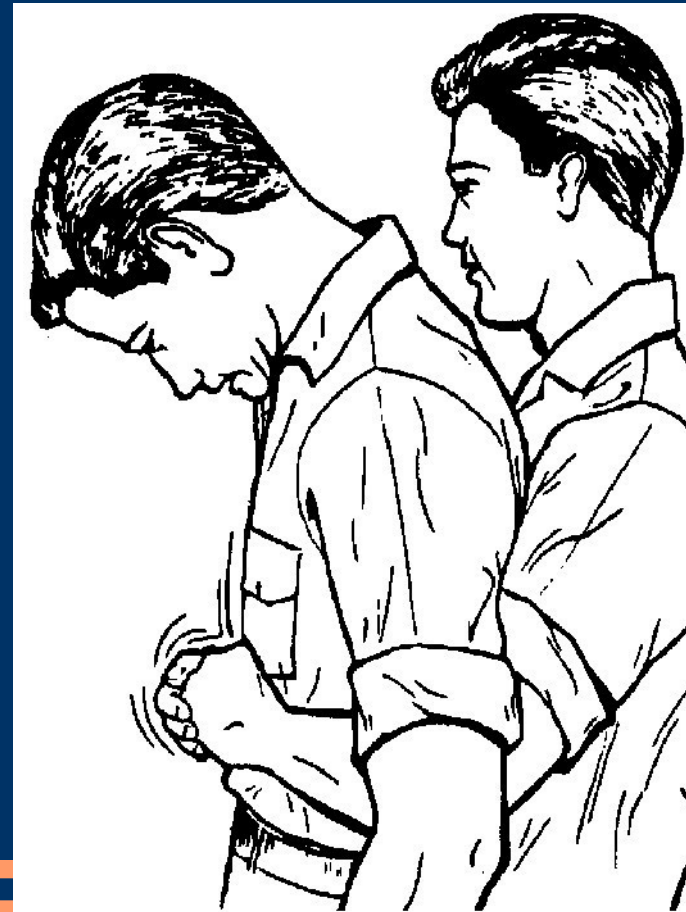
Úder mezi lopatky

stojí / sedí v mírném předklonu
úder otevřenou dlaní mezi lopatky,
není nutno do středu

cíl: náhlé a značné zvýšení tlaku
v dolních dýchacích cestách →
vypuzení cizího tělesa.

Heimlichův manévr

- Při vědomí, v sedě nebo ve stoje.
- Postiženého obejmeme zezadu, ruce spojeny v místě nadbřišku. Lehce předkloněn, otevřeny ústa, rázný úder směrem dovnitř a nahoru. (alespoň 5x do úspěchu)

Heimlichův manévr

KI: ne u těhotných, do 2let

komplikace:

- poranění jater, žaludku, střeva =
= bolest břicha, krvácení, šok

Po úspěšném provedení, nutné lékařské vyšetření

Stlačení hrudníku

Při vědomí, v sedě nebo ve stoje.
Postiženého obejmeme zezadu,
ruce spojeny v dolní třetině
hrudníku.

Lehce předkloněn, otevřeny ústa,
rázný úder směrem k sobě
(alespoň 5x do úspěchu)

I: těhotné, obézní

!! kontrola lékařem jako při Heim.

Cizí těleso v d.c. přehled

155

Obrázek 2.18. Algoritmus péče o uzávěr dýchacích cest cizím tělesem u dospělého (FBAO)

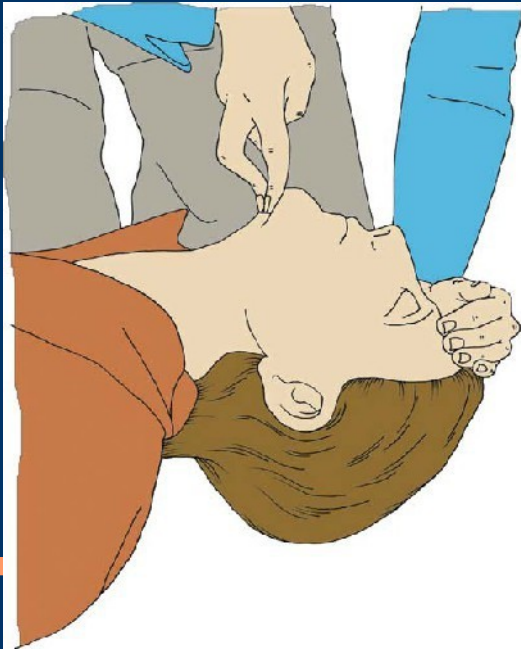
PP neprůchodnost DC: ztrácí vědomí

- **Poloha** = postiženého na záda, tvrdá podložka
- **Uvolnit dých. cesty**
 - zbavit se **viditelných** těles (protéza, sních)
2 prsty, jen tam kam vidíš
nezatlačovat nic hlouběji
 - tekutina = hlavu na stranu
 - zaklonit hlavu a BLS
 - (trojitý manévr)

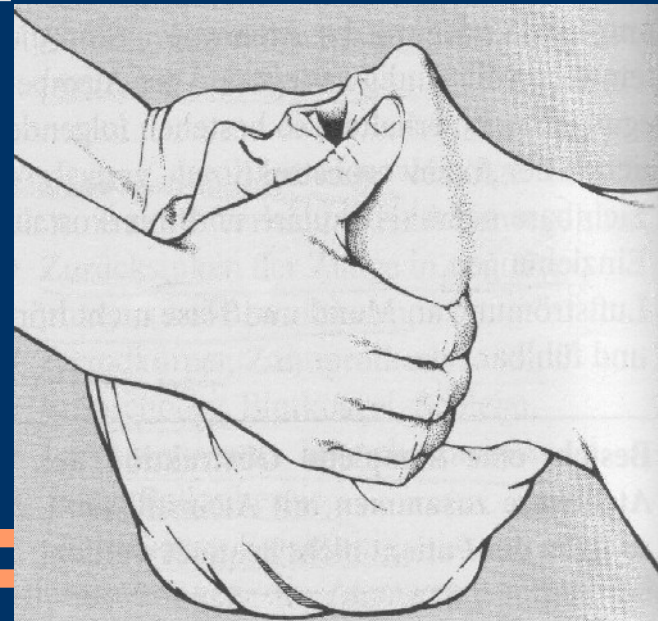
Záklon hlavy

- záchránce vedle hlavy
- snazší naučení
- Guidelines

Esmarchův trojhrmat
= trojitý manévr

- záchránce za hlavou
- obě ruce na dolní čelist
- zaklonit, otevřít ústa, předsunout d.čelist

Ventilace obličejovou maskou

velikost masky

(novorozenec .. dospělý = #1 .. #5)

dýchání s použitím křísícího vaku s rezervoárem
(Ambuvak)

- adekvátní objem = zvedání hrudníku
- f 10/min
- 100% O₂

Ventilace obličejovou maskou

Držení:

1 rukou:

- palec + ukazováček
- 3 prsty - brada

2 rukama

- palce drží masku
- prsty zvedají čelist

Dýchání do masky

Ústní vzduchovod (Guedel)

OroPharyngeal Airway

I: **bezvědomí**
+ obstrukce d.cest jazykem

Odhad velikosti OPA:

- vzdálenost ústní koutek --
-- ušní lalůček

Riziko mělkého bezvědomí:

- zvracení + aspirace

Nosní vzduchovod

Naso-Pharyngeal Airway (trumpet)

Správná velikost NPA:

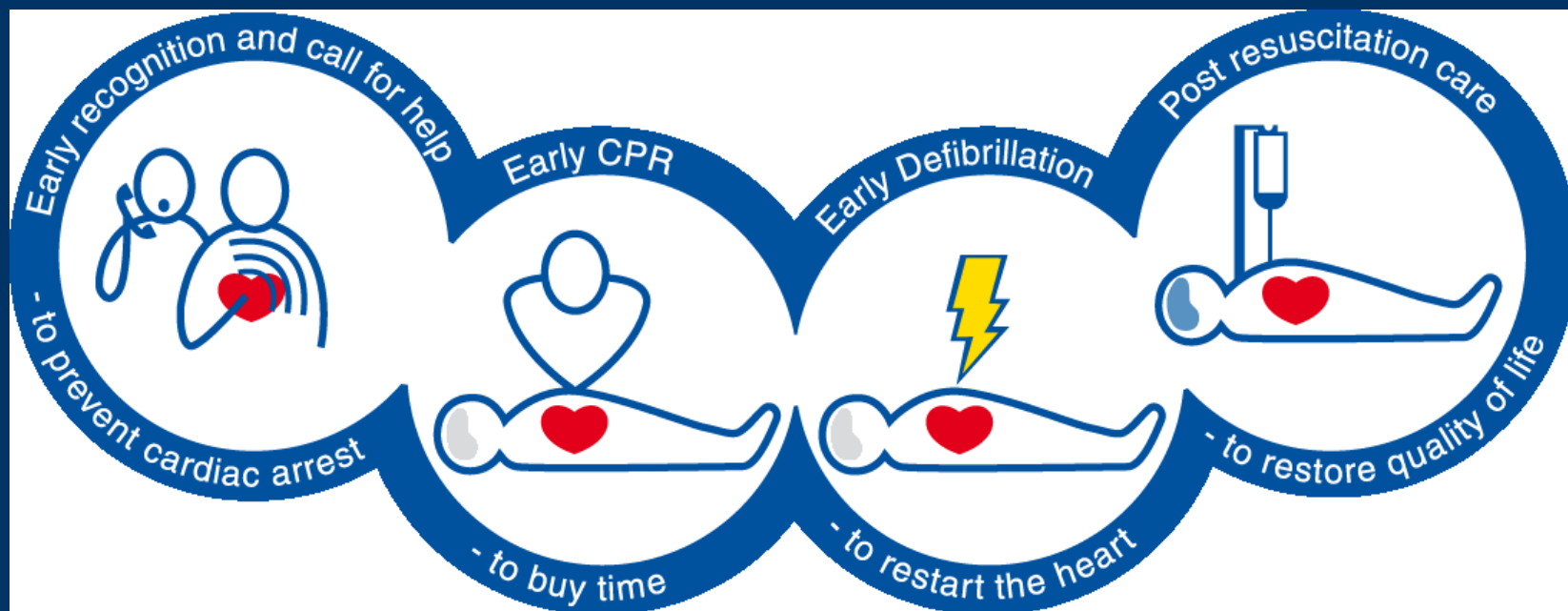
- vzdálenost nos --- ušní lalůček

Riziko:

- krvácení z dutiny nosní
- je nezbytné použití gelu + anemizace sliznice nosu

Řetězec přežití

Rozpoznání závažných příznaků
a přivolání pomoci

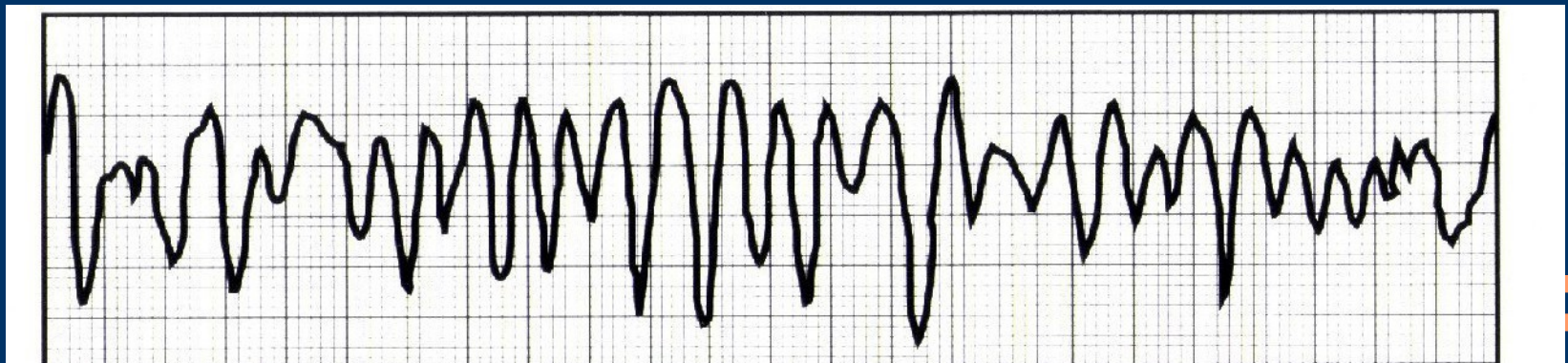
Okamžité zahájení KPR

Časná defibrilace

Poresuscitační péče

Komorová fibrilace

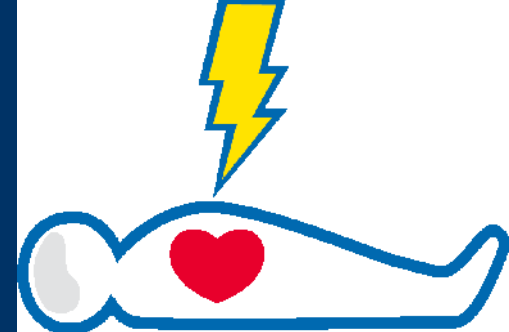
- kmitání komor
- neefektivní nekoordinované stahy srdeční svaloviny
- nejčastější příčina zástavy oběhu dospělých
- léčitelná jen defibrilací

Komorová fibrilace

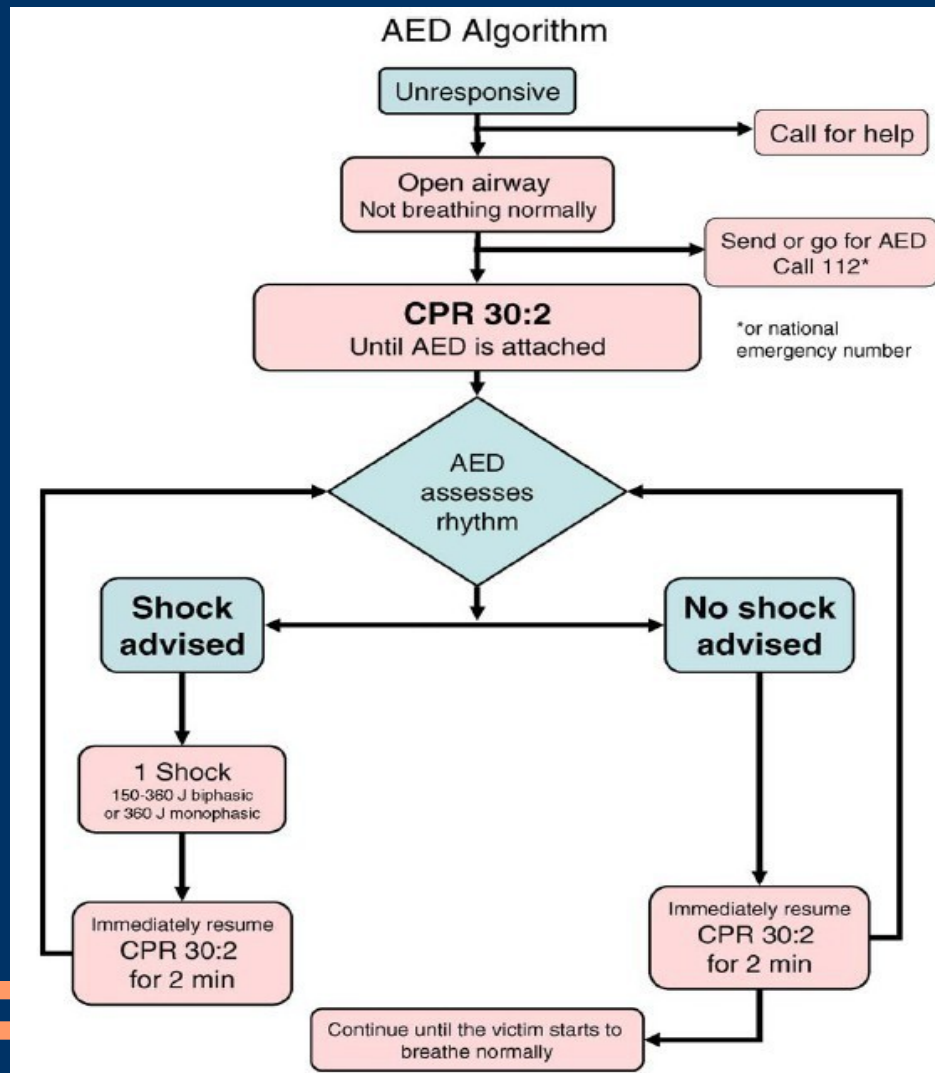
Defibrilace

v ČR provádí mimo nemocnice ZZS

Automatický
Externí
Defibrilátor

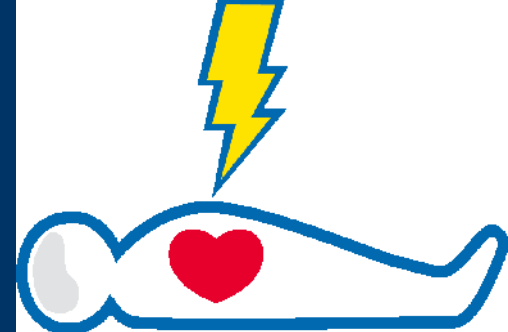
- v místech s obtížnou dostupností a výskytem 10^6 osob/R (letišť, VUT)

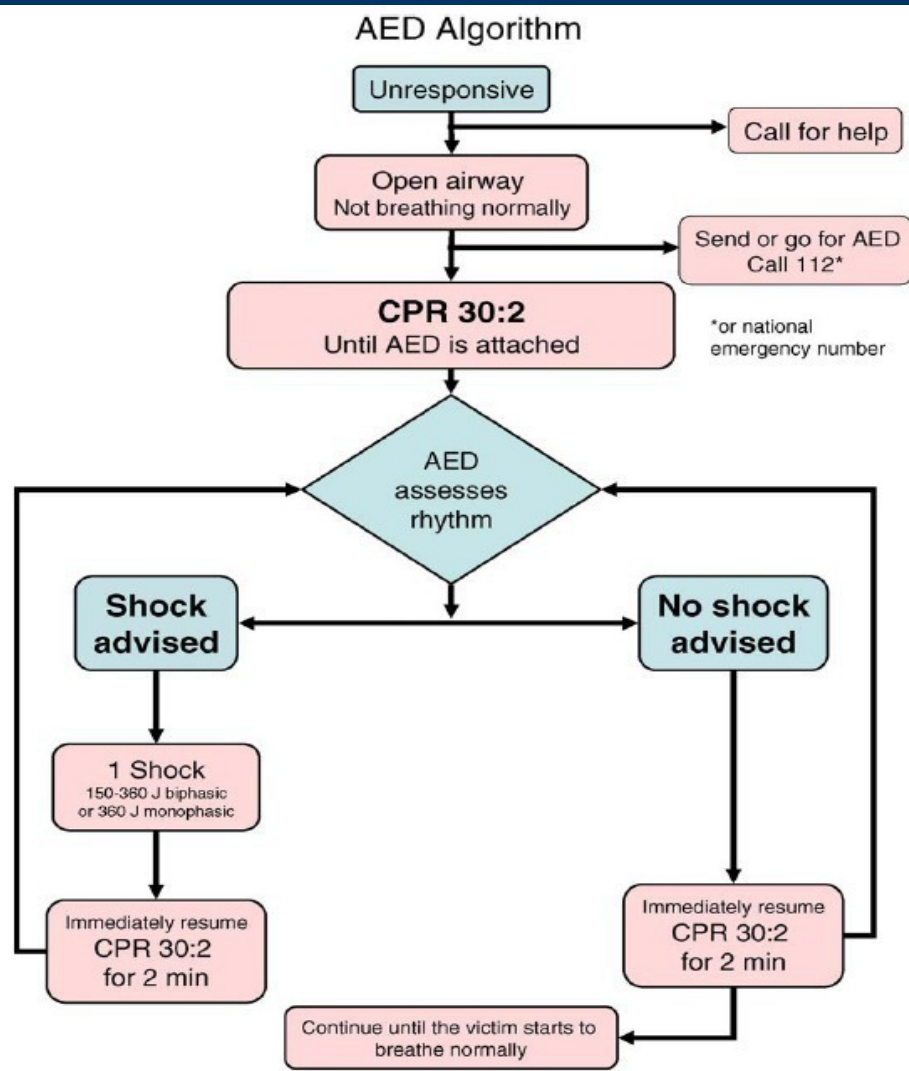
Automatický Externí Defibrilátor

Defibrilace

- pošli pro přístroj
- pokračuj v masáži a dýchání (30:2)
- otevři = zapnout
- odhal hrudník
- přilep elektrody
- následuj hlasové povely a masíruj.

Opatrně přistupte

Zkontrolujte vědomí

Volejte o pomoc

Zprůchodněte DC

Zkontrolujte dýchání

Volejte linku 155

Připojte AED

Sledujte pokyny AED

Zapněte AED

- Některé přístroje se zapnou automaticky otevřením horního krytu

Nalepte elektrody na obnažený hrudník

ERC

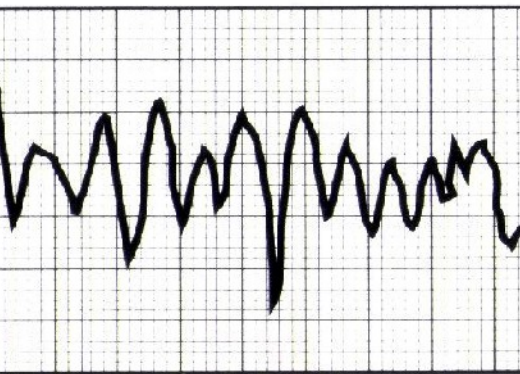
ERC

Analýza srdečního rytmu: Nedotýkejte se!

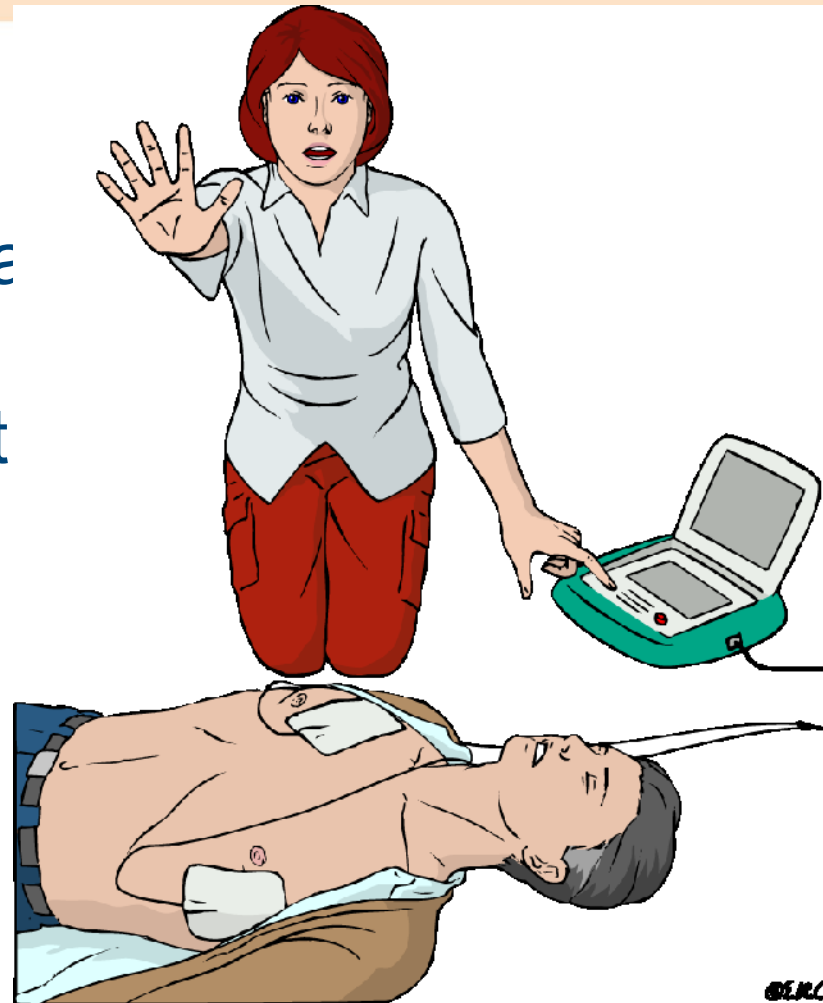
fibrilace

Výboj doporučen

- Ustupte!
- Proved'te defibrila
(přístroj obvykle
vyzve ke stisknutí
tlačítka)

Po defibrilaci postupujte podle pokynů

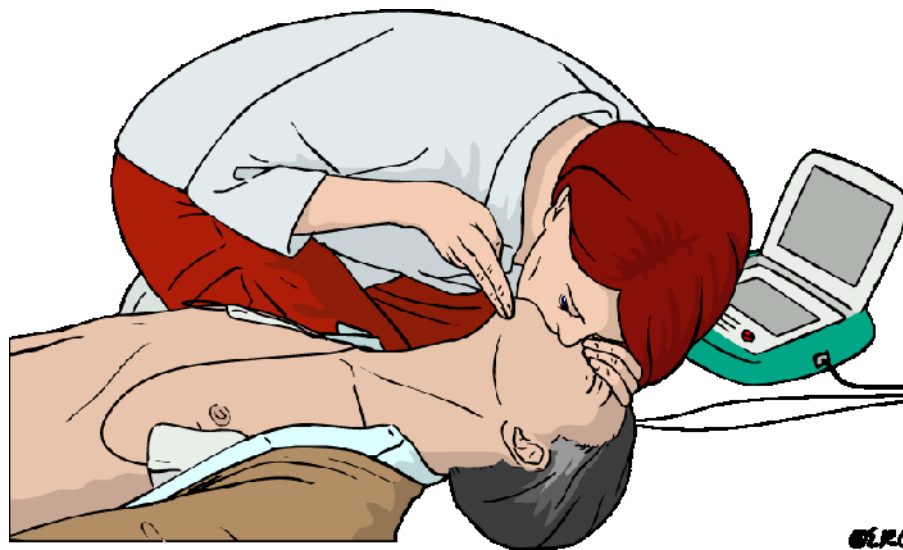

Výboj není doporučen

- Postupujte podle pokynů přístroje

©ERC

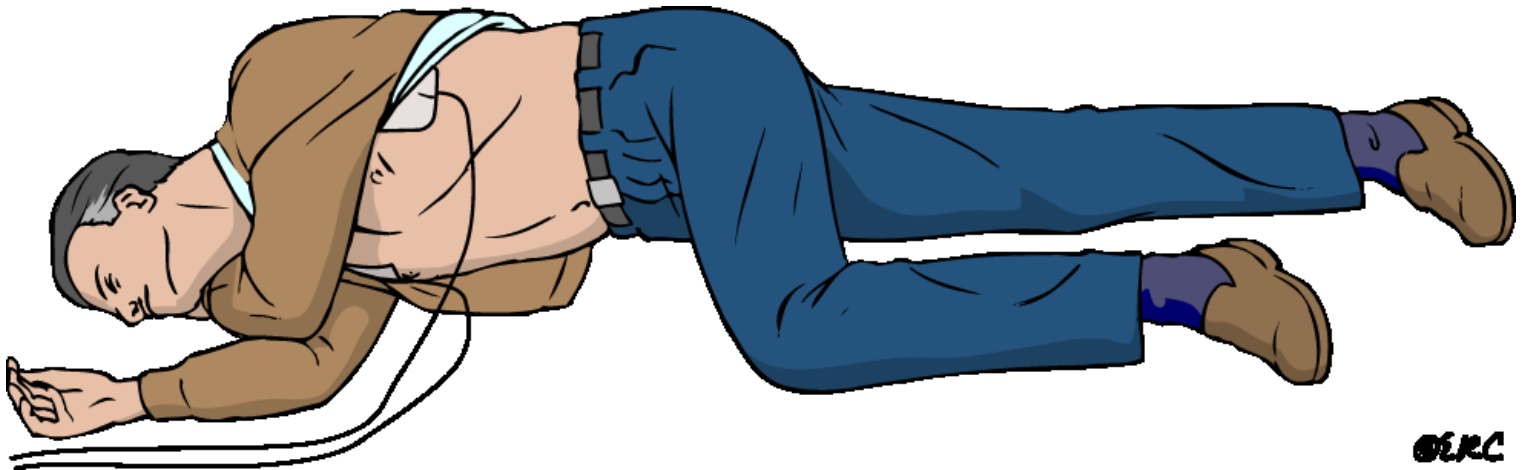
©ERC

©ERC

Zotavovací poloha

- Pokud postižený začne normálně dýchat, otočte jej na bok do zotavovací polohy
- Neustále kontrolujte dýchání!

©ERC

©ERC

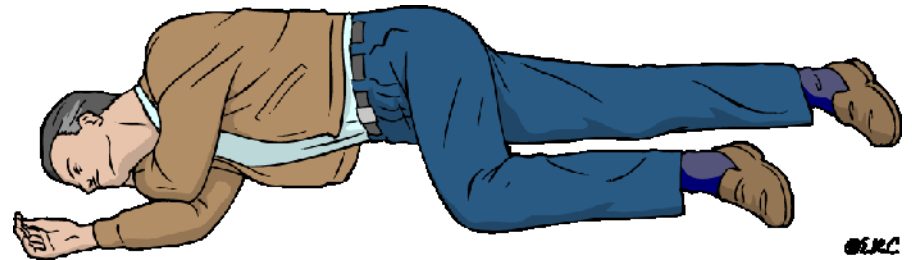
©ERC

©ERC

©ERC

©ERC

©ERC

Opatrně přistupte

Zkontrolujte vědomí

Volejte o pomoc

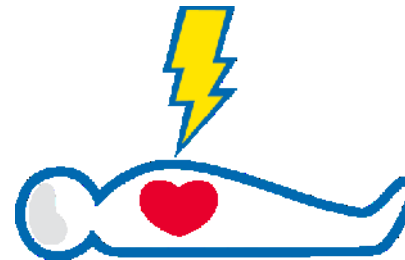
Zprůchodněte DC

Zkontrolujte dýchání

Volejte linku 155

30 stlačení hrudníku

2 umělé vdechy

Opatrně přistupte

Zkontrolujte vědomí

Volejte o pomoc

Zprůchodněte DC

Zkontrolujte dýchání

Volejte linku 155

Připojte AED

Sledujte pokyny AED

Zvláštnosti ICD

- Implantovaný Cardioverter Defibrilátor
- výboj během masáže – je to cítit

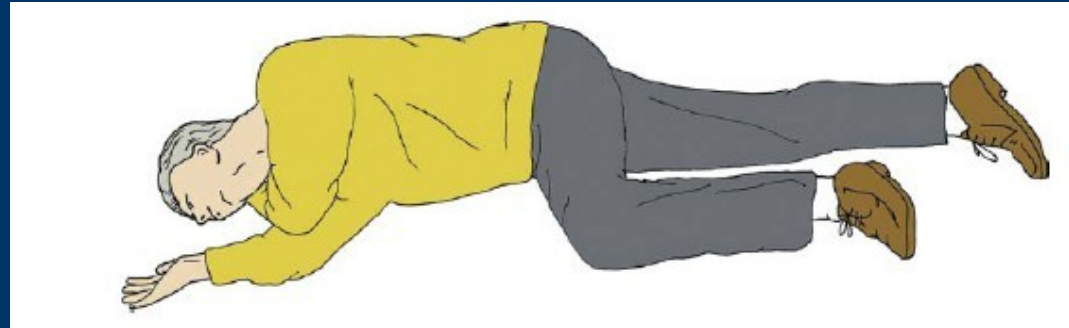
Zvláštnosti

pacientův implantovaný PaceMaker
inhibuje činnost AED – nedefibriluje

elektrody lepit alespoň 8 cm od implatnovaného
PM nebo ICD

Stabilizovaná = zotavovací poloha

- více variant

Poraněný leží na boku - stabilní (ne vratký)
bez tlaku na hrudník

I: bezvědomí + spontánní dýchání

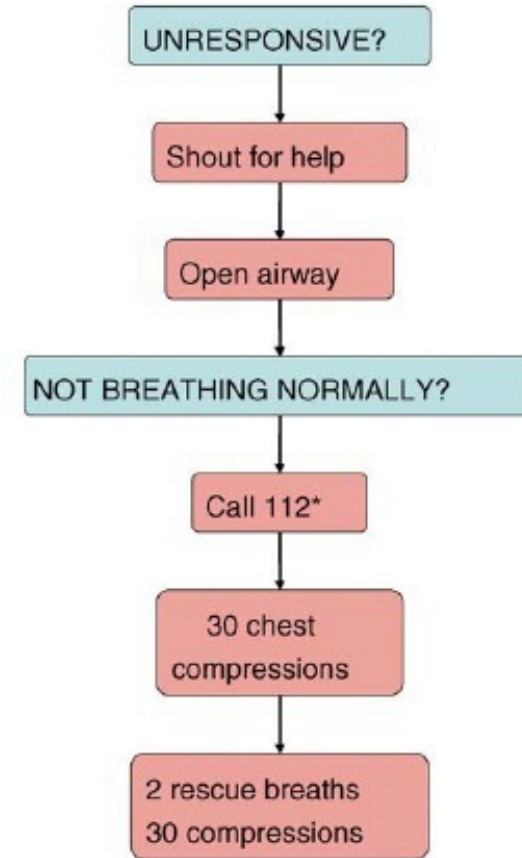
- prevence vdechnutí žaludečního obsahu
- prevence zapadení jazyka

KI: předpoklad poranění páteře (pád, autonehoda, skok do vody)

!! kontroluj záklon hlavy a dýchání !!

Prekordiální úder Precordial thump

- úder malíkovou hranou zaťaté pěsti do středu hrudníku
- **není součástí laické resuscitace!
vyřazen v r. 2005**
- ACLS, jen pokud není defibrilátor okamžitě dostupný a příčina zástavy oběhu je fibrilace komor
- účinný v prvních 20s fibrilace komor
25% úspěšnost obnovy oběhu

PROJEKT ROZMÍSTĚNÍ AED V BRNĚ

<http://www.fsps.muni.cz/aed/video/>

